

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 korát, Fél évre 6 korát, Negyed évre 3 kor.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap

Felolós szerkesztő: MÁYOR JÓZSEF
Társaszerkesztő: DR. KÖNIGSTADLER OTTÓ

Egy hadikocsis,

egy szegény, nyomorék ember, aki testi fogyatkozásai miatt nem szolgálhatta hazáját, mint sorkatona, az általános mozgosítás idején elszegődött hadikocsisnak, meglehet, hogy csak azért, mert tán a háború miatt, állását veszítve, megélhetés után nézett, de meglehet, hogy azért, mert ezzel is szolgálatot vélt tenni hazájának, melynek minden egész emberre szüksége van.

A szegény, nyomorék hadikocsis kialakította bérét, megállapodott tehetős gazdjával, aki maga helyett küldte a kocsját hajtani.

A tehetős, bizonyára jobbmódu gazda azonban ritul bánt a nyomorékkal, kialakított és megszolgált bérét nem fizette ki. Multak a hónapok, a szegény hadikocsis követelése nőtt, miglen tán megunva a várást, vagy mert szüksége volt rá: perelte a gazdáját.

Törvénybe ment és az ujvidéki kir. járásbírósa indokoltak találta a szegény hadikocsis panaszaát és megítélte neki a 180 koronát, amit gazdján keresett.

Hogy, hogy nem, a gazda az ítélet után, be sem várva a felsőfokú bíróság döntését, kifizette nyomorék kocsisának becsülettel megszolgált bérét.

És ami ezután következik, az bár csak egy csep a tengerből, egy sugár a tündöklő napfényből, megérdemli, hogy a szegény nyomorék ember hazafias cselekedetét a nyomdafesték megörökítse, kiírjuk a nevét: *Molnár János* és odaállítsuk példaadásnak azok számára, akik gazdagabbak a szegény nyomoréknál és mégsem érzének oly nemesen, mint ez a szerencsétlen ember, aki csak mint *hadikocsis* szolgálhatta hazáját.

Amikor a kezéhez leolvasták a ropogós bankókat, a szegény nyomorék ember, tán soha oly frissen, boldogan, mint ekkor, rohant beteg testével: *Rehák Ferenc*, kir. ítélőtáblai bírósághoz, a járásbírósa érdemes vezetőjéhez és 20 koronát adott a háború által sajtot árva maradtak családjait részére.

Husz koronáról van csak szó, kicsi összeg másnak, de a béna kocsisnak nagy summa, fél havi bér, de nem is erről van szó, hanem arról, hogy a nyomorék ember, amikor pénzhez jutott, rohant a hazafiasság oltárán áldozni.

A főispán Ujvidék közlélmzése érdekében.

Matkovits Béla, főispán aki eddig is meleg szeretettel karolt fel minden közügyet, a háború alatt polgárságunk közlélmzésének zavartalansága érdekében is oly megbecsülhetlen szolgálatot teljesített, hogy városunk közönsége csak osztatlan hálával és elismeréssel adózhat fáradhatlan tevékenységének, — most újból tanujelét adta annak, hogy összeforrott a polgársággal, vele él, tudja a baját és közjogi méltóságát a közérdekében érvényesíti és nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy egész befolyásával, személyének minden súlyával ne igyekezzen a háború okozta zavarokat eliminálni és városunk polgárságának mindenben tőle telhetően segítségére lenni.

Matkovits Béla főispán tegnap a város polgármesteréhez, illetőleg tanácsához újabb leiratot intézett, amelynek minden szava a polgárság iránti szeretet megnyilatkozása.

A nagyfontosságú leiratból a következők érdekes részleteket emeljük ki:

„Főlősleges bővebben indokolnom, hogy a háború sikere mily szoros kapcsolatban áll azzal a mindenkítől elvárt hazafias kötelességgel, mely azt parancsolja hatóságoknak és egyeseknek egyaránt, hogy az elsőrendű élelmicikkekben, főleg a kenyérterményekben való készleteink felhasználásánál — áldozatkészséggel bár — a legelőkíméretebb és legszigorubb, előrelátó takarékoság vezéreljen minket. A harc mezéjen vitézül küzdő és vérző honfitársaink mellett, nem ugyan fegyverrel a kezünkben, hanem bölcs takarékosággal és igényeink minimumra redukálásával nekünk is, itthonmaradottaknak küzdenünk kell szent ügyünk sikeréért. Ezért buzdi és ezért agítal nap-nap után a sajtó, ezért igyekszik ébren tartani a nemzet lelkiismeretét.

Már volt alkalmam a takarékoság érdekében nemrég felhívni Polgármester ur, illetőleg a városi Tanács figyelmét. Ezen felhívásomat megismételelem. Együttal azonban a fenti nagy érdek szolgálatában az alábbiakat is különösen éber és szigorú figyelemmel ajánlom:

1) A takarékoság előmozdítása és a kenyértermények fokozottabb kímélése céljából szükségesnek tartom intézkedésemet kérem arra nézve, hogy a kenyérlisztkeverék előállításánál eddig alkalmazott keverési arány helyett

alkalmasabb arányt kövessünk. Legcélseztőbb azon eljárás, hogy 20% búzához vagy rozshoz 30% árpa és 50% tengeri liszt keverendő. Ilyen keverék igen jó kenyérlisztet szolgáltat.

2) Sziveskedjék a raquirálási eljárást — a mennyiben az itt szükségesnek mutatkoznék, például szigorral ellenőrizni, az elrejtők ellen a megtorló intézkedéseket kíméletlenül elrendelni és szükség esetén a raquirálást megismételni.

3) A kik főlős tengeri készletüket eddig önként be nem jelentették, azt az érvényes maximális áron raquirálni kell. Ez iránt is haladéktalan és erélyes eljárást kérek.

4) Végül felhívom legköriütkintőbb előrelátását és gondos figyelmét azon körülményre is, hogy egyéb elsőrendű élelmicikkekben, mint burgonya, hüvelyesek, zsiradékok stb., napról-napra nagyobb a kereslet. Én épen ezért elérkezett az ideje annak, hogy az itteni szükséglet mielőbb hatósági vétel útján biztosítsák, annál inkább, mert mind hangosabban nyilatkozik meg a közönség is hatósági vásárcsarnok és élelmiszeraktár, valamint az áruk tühető hatósági nivelálása és megszoritó szabályozása iránt. Ez a hatósági vétel vagy a rendelkezésre álló alapok igénybevétele mellett, vagy pedig az itteni pénzintézetek és kereskedelmi körök közreműködésével eszközölhető. A közlélmzési kérdés egész komplexumának rendezését és mikénti megoldását módját egyrészt a fogyasztók érdekeinek képviseletét hivataluknál, vagy társadalmi pozíciójuknál, de mindenképen szociális érzékükkel fogva ratermett egyetnem, másrészt a termelői és kereskedelmi körök elfogulatlanságára képes tényezőinek bevonásával (a törvényhatósági bizottsági tagságra is természetesen figyelemmel) tegye a városi Tanács sürgős és beható megvitatás tárgyává. E konferencián részt venni óhajtok.

S mihelyt a kérdés szigoruan objektív, rendszeres közmennyűgást kelteni alkalmas megoldásának módja kialakul, azonnal hozzá kell fogni a gyors és erélyes megvalósításhoz s ha szükségesnek mutatkoznék, az ügy illetén előkészítése után sürgős törvényhatósági bizottsági közgyűlés összehívása iránt kérem előterjesztését.

Természetes, hogy az ily módon, rendszeres, előrelátó tervezésűvel a jövő szükségleteire előteremtendő készletek, valamint a földművelésügyi miniszter ur által esetleg ide irányítandó gabona és lisztmennyiségek taka-

rékos és szigoruan szabályszerű felhasználása fokozottabb felügyeletet és ellenőrzést fog kívánni.

E részben a közlélmzési adminisztráció menetéről, a készletek, valamint a szükségletek (comparativ) mérvéről és általában a közlélmzést érdeklő minden jelentő körülményről időközönként (hetenként) jelentést várok és magam személyesen is gyakorolni szándékozom ellenőrzési jogomat.

Ezen jelentések megtételére már most felhívom Polgármester ur figyelmét.

Hogy pedig az élelmzési kérdésben a legközvetlenebbül érdekelték, maga a lakosság bátran és nyíltan és könnyű szerral beleszólhasson és ezáltal a nemzeti bajok elhárítása végett a hatóságnak segítségére lehessen, közhírré teendő, hogy megjelölendő alkalmas helyen és időben napoként bárki előadhatja panaszaát írásban, vagy szóval a közigazgatási hatóság megbízott közlegének. Az így beérkező panaszok mibenlétéről pedig esetről-esetre haladéktalan tájékoztatást várok.

Midőn e leiratomat kiadom, felkérem Polgármester urat, illetőleg a városi Tanácsot, hogy az ennek szellemében teendő szükségessé intézkedései tekintetében javaslatait mielőbb hozza tudomásomra és azt is jelentse be hozzám, hogy a 2. és 3. pontban adott felhívásom folytán minő intézkedések és milyen eredménnyel eszközölt, vagy a mennyiben ily intézkedéseket mellőzött volna, mily okból történt az?

Matkovits Béla főispán a fenti leirat szellemében a közlélmzési kérdését a tanács tagjaival máris szűkebb szóbeli megvitatás tárgyává tette, mely a főszerponctokban máris bizonyos irányelveket szőgezett le, melyek a további eljárásnak alapjául szolgálhatnak.

Elmarad a március 15-iki ünnep.

Harminc esztendő óta az idén *elsőszőr* marad el a március 15-iki szabadságünnepély, amelyet esztendőnként Magyarország aprajagyja, örök emlékezetűl e dicső napnak, lelkesen szokott megülni.

A *Magyar Kaszinó*, mely e hazafias ünnepélyt évenként rendezi, szombaton tartott választmányi ülésén *egyhangulag* arra a helyes és a napilapok jelentései szerint országszerte elfoglalt állápontra helyezkedett, hogy az idén, amikor hazánk legjobbjai, a dicső emlékü március ifjuság méltó unokái a harctéren puská-

val. karddal, ágyuval és ha kell: két karjukkal harcolnak nemzetünknek igazáért, akkor nemuljon el az itthonmaradtok minden vigása, öröme, akkor Magyarország népe nem ünneplhet, nem teheti ezt annálkevésbé, hisz a harctéren értünk: hazánkért küzdök nem vehetnek részt benne és így Ujvidéken is, a határszéli végvidéki városunkban, hol ezt az ünnepelet fokozott, tüntető melegséggel ülte meg a magyarság, nemuljon el minden vigás, mégha azt a legkristálytisztább hazafiság készíteti is.

A Magyar Kaszinó állásfoglalásáról megkérdezte a Kaszinó kitünő elnökét: *Rehák Ferenc*, kir. ítélőtáblabíró, aki azt mondta:

— Én elnököltem a szombati választmányi ülésen és mindenben egyetérték azzal, ami a hazafias álláspontot a kegyeletes állásponttal összhangba hozza. Az én nézetem is az, hogy március 15-ikét az idén úgy ünnepeljük legméltóbban, ha nem ünnepelem formájában üljük meg a nagy napot.

Kérdést intéztünk még *Zoltán Sándor* dr. törvénytisztelő bíróhoz, a Magyar Kaszinó lelkes alelnökéhez, az utóbbi esztendő minden hazafias mozgalmának fáradszorgos vezetőjéhez, aki így indokolta meg helyes álláspontját:

— A mai nehéz idők nem alkalmasak arra, hogy ünnepeljünk. A 48-as idők hazafias ünnepeiből nem rekeszhetjük ki azokat, akik a harctéren küzdenek. Miután mégis adóznunk akarunk a nagy nap emlékének, indítványomra elhatározta a Magyar Kaszinó, hogy szombaton e hó 15-én délután 12 órakor helyiségünkben választmányi ülést tartunk, hol az elnökség felkérésére én fogom kifejezni e nap jelentőségét. Erre az ülésre mindenkit szívesen vendégül látunk.

A két elnök álláspontja osztatlan helyesléssel fog mindenütt találkozni, mert amikor a levegő puskaporral, vérgőzzel van tele, akkor ünnepegni nem lehet. De, hogy ne térjünk szótlannal napirendre, megállunk e napon egy szóra: egy imára, amelyet a világszabadságért, fegyvereink győzelméért mondunk el.

És ha mielőbb győztes háborúból országlánként harcoló hős hadfiaink diadallal térnek haza és fennen lobogtatják a szent hármasszínű lobogót, akkor ismét ünnepe lesz a magyarnak...

Drágul a piac.

— Élelmiszeruzsora. —

Az Ujvidéki Hírlap, amely eddig is kiméletlen harcot hirdetett az élelmiszereket mesterségesen drágító ellen, a közvélemény egyértelmű kívánságát ismételtén tolmácsolta, amidőn hatósági intézkedésekkel kívánt gátat vetni a naponta emelkedő és imár megfizethetlen élelmiszerek továbbá indokolatlan és csak az elarusítók kapzsóságát biztosító áremelkedésének.

A városi tanács legjobb tudásával iparkodott a közérdeket szolgálni, de jóigyekezete hajótörést szenvedett, egyfelől a viszonyok előre nem láthatott alaku-

lásán, másfelől az élelmiszerelarusítók kiszámíthatatlan furfangján, kapzsóságán és lelketlenségén.

A városi tanács keztyűs kézzel kezdett a munkához, de hisszük, ma már látni, tudni fogja, hogy egész energiájára lesz szükség, hogy a hőmpolygó árt medrébe tudja visszazoritani.

A maximális árak hatályon kívül helyezését az élelmiszerek kereskedők félremagyarázták, jeladásnak hitték, hogy most már szabad a vásár. És tűzforró kályha mellett a termométer higganyja nem szokhat oly magasra fel, mint a mily magasságot értek el már eddig is a piaci árak.

Utánajártunk és csokorba kötöttük a március 9-iki piaci árakat, amelyek a maximális árak megszűntetése óta ilyen tisztességes magasságot értek el:

Marhahús 1 kiló 2-20 - 2-40 K, borjúhús 3- - 3-30 K, sertésborsó 3- - 3-20 K, szalona 3-60 - 3-80 K, hárj 3-60 - 3-90 K, zsír 5- - 5-60 K, füstölt hús 3- - 3-60 K, nyers kolbász 2-90 - 3-40 K, hurka 1-60 - 1-80 K, tel 1 liter 60 fillér, tejföl 1-60 K - 1-70 K, turó 1 kiló 90 - 1-20 K, vaj 4-40 - 5-60 K, 1 drb. tojás 8 - 10 fillér, burgonya 18 - 24 f, hagyma 1- - 1-20 K, bab 1 liter 60 - 78 f, zöldség 1 csomó 20 - 30 f, savanyukáposzta 1 kiló 70 - 1- - K, hal kilója 2 - 2-40 K, 1 pár baromfi 7 - 9 - 11 K, liba 1 pár 12 kiló 24 - 28 K, pulyka 1 pár 12 kiló 24 - 28 K, sertés élőszul 1 kiló 2-40 - 2-60 K, borjú élőszul 1 kiló 1-90 - 2-30 K, birkahús 1 kiló 1-20 - 1-60 K, (alig kapható, nincs minden nap) bárányhús 1 kiló 2-80 - 3-30 K, paprika 1 liter 2 - 2-20 kenyér 1 kiló 48 - 52 K, lencse nem kapható, borsó 2-40 - 2-46 K, só 32 - 40 f, nyerskávé 5-20 - 5-30 K, pörkölt kávé 5-60 - 6- - K, süvegucukor 1-12 - 1-16 K, kockacukor 1-12 - 1-18 K, rizs 1 kiló 1-60 - 1-90 K, griz nincsen, gyöngykása 1-20 - 1-30 K, árpa 74 - 86 f, ementáli sajt 1 kiló 4 - 4-40 K, birkaturó 3- - 3-20 K, bárány élőszul 1-60 - 1-80 K, petroleum 1 liter 1-12 - 1-18 K, fokhagyma 3 fej 20 - 24 f, spenót 1 kiló 50 - 60 fillérre emelkedett.

Ezeketán több szavunk nem lehet. De a hatóságoknak sem. Jönnie kell a hatósági élelmiszerkereskedéseknek, a rögtönzött, ideiglenes vásárcsarnoknak és szünjék meg az élelmiszerek mesterséges drágítása, a közönség lelketlen kihasználása.

Nagyvárad, Arad, Zombor, Kolozsvár után jöjjen Ujvidék város is. . . .

A hadikocsis 20 koronája.

Molnár János, ujvidéki napszamos a háboru alatt egy őrszállási gazdához hadikocsisnak szerződött és mikor megszolgált bérét megkapta, 20 koronát adott katonai jótékony célra.

A tény magában véve is, miután földhöz tapadt szegény emberről van szó, aki a háború borzasztó fáradaimaiból nyomorék léte dacára bőven vette ki a részét, nagyon dicséretes és kiemelendő. Molnár János tiemlék

nagyszerűségét legjobban ecseteli *Rehák Ferenc*, kir. ítélőtáblabírónak következő szép levele:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Az emberszeretet és hazafias lelkesedésnek könnyekig meghatató példájának voltam ma tanuja, olyan példának, amely tündökölni fog mindenha a magam és jelenvont két jegyzőm emlékezetében.

A déli órákban megjelent ma nálam a hivatalban Molnár János ujvidéki lakos, napszamos (lakik Mátyás király-utca 17. sz. a.), törődött, béna ember és nagy szorongással előadta, hogy pere folyt előttem egy őrszállási gazda ellen, aki helyett, mint kocsis hadi fuvarozást teljesített 300 k-ért, a pert megnyerte és miután alperes a hátralekös 180 koronát néki ma reggel megfizette — ebből az összegből 20 koronát szeretne nekem átadni, hogy azt nevében katonai jótékony célra fordítsam.

Tisztelt szerkesztő Ur! Nem-e nagy lélekre vall az, hogy egy szegény törődött, béna munkás ember elszegődik csekély 300 koronáért hadi kocsisnak, 3 héti ezer vesztélyt közt híven teljesíti kötelességét, aztán lovai kidűlnek, a vonatcsapat az utszélen magára hagyja, nyolc napig étlen-szomjan vergődik sánta lábával, amíg emberek közé juthat, aztán félig megfagyva, agyoncsigázva haza vándorog, de keservesen megszolgált keresményéhez csak per után juthat azonban amint pénze kezéi közé kerül, első dolga nem a korsomára, hanem a világrengető háboru árvái, özvegyei és nyomorékjaira gondolni, és nehéz munkát, leírhatlan nélkülözésekkel szerzett keresményének csaknem tizedrészét nyomban szenvedő embertársainak ajánlja föl, holott néki bizony magának sincs kiadni valója.

A dolgot még szebbé és meghatóbbá teszi az, hogy magával hozta Molnár János szépen megtermelt eladólányát, is, aki nemcsak él nem kunyorálta laktkópánkára, selyem viganóra apjától ezt az összeget, hanem sajátkezüleg örömteli arccal tett két koronát a vakoknak hivatali helyiségem felé legkegyesebb és örömmel nyújtott át a kibontott keszkenőből előszedve még 18 koronát kijelentve, hogy bizony az lesz a legjobb, ha ebből 10 koronát elesett dicső harcosaink özvegyei és árvái, 8 koronát pedig megvakult katonáink fölsegélyezésére fordítok.

Levelem talán hosszúra is nyult, de Szerkesztő ur és talán az olvasó közönség sem veszi zokon, ha e nem mindennapi dologgal, a háborus állapotok e tündöklő példájával, a magyar néplelek ilyen megnyilvánulásával kissé hosszabban foglalkoztam, már csak azért is, hogy rámutassak arra hol maradnak az éj homályában Molnár János napszamos és izzig-vérig derék leánya mögött a gazdagok — tisztelet a kivételnek — akik dusan megrakott asztalaik morzsáit juttatják a nemese célra, — hol maradnak a szállítók, élelmi és élvezeti cikkek árusítói, akiknek a háborus állapotok garmadával ontják a kincseket?!

Kérdésemre választ nem kívánok.

A pénz a derék Molnár Jánosnak átadott posta vevény szerint rendelkezése helyére juttattam.

Szerkesztő urat őszinte tisztelettel köszönti

Ujvidéken, 1915. Böjtmáshava 6-án.

Rehák Ferenc.

HIREK

Személyi hir. Városunk főispánja Ujvidék közéletmezési és egyéb aktuális, fontos ügyeinek a kormánytól megbeszélése és elintézése végett a tegnap délutáni gyorssal Budapestre utazott.

Kitüntetések. A király dr. *Steinitzer* Lajos vezértörzsorvosnak a katonai érdemkereszt szalagján viselendő *Ferenc József* rend középkeresztjét és *Klitzner* Ferenc vezérhadbiztosnak a hadi-éreményes vaskoronarend 3. osztályát adományozta az ellenséggel szemben tanúsított kiváló szolgálataok elismeréséül. A kitüntetettek nem ismeretlenek az ujvidékiek előtt: dr. *Steinitzer* Lajos mint a Balkánhaderő egészségügyi főnöke, a kolerajárvány idejében megbecsülhetetlen szolgálataokot teljesített városunk közegészségügyének, amikor nem csak elsőrendű szakférfiúnak, hanem egyszersmind kiváló adminisztratív tehetségnek is bizonyult, kiben az orvosi tudás a melegen érző szívvvel párosulva a mintaszerű katonai orvos testesült meg. *Klitzner* Ferenc főleg avval vívta ki magának az ujvidékiek osztatlan háláját, hogy a legnagyobb előzékenységgel hozzájárult a mult hónapban beállott élelmiszerhiány megszüntetéséhez. A kitüntetettek első gratulációi között volt *Mathonits* Béla főispán, a ki megleghangu levélben fejezte ki szerencsekívánatait.

Utazási igazolványért 20 fillér jár. Az Ujvidéki Hírlap felvetette az eszmét, hogy az utazási igazolványok kiállításá fejében az igazolványt kérők a háboru helybeli áldozatai részére bizonyos kisebb 10 - 20 filléres adakozással vegyenek részt a háboru útötte sebek enyhítésében. Az eszmét a rendőrség magává tette és *Payerle* Nándor rendőrfőkapitány sietett az a cél érdekében megvalósítani és napok óta 20 fillér jár önkéntes adomány címén az utazási igazolványok kiállításáért. Már eddig is figyelemreméltó kis összeg gyűlt egybe, amely napról-napra gyarapodni fog. Ha nem is lesz nagy összeg belőle, a sebek enyhítéséhez hozzá fog járulni. És ez is valami.

Közygűlés. A „Beltéri Katholikus Kör” ez évi rendes köz-

gyűlését március 14-ikén d. u. 4 óraker tartja meg saját helyiségeiben.

Negyvenéves jubileum. *Birdai Teresits Imre*, a Dunagőzhajózási Társaság ujvidéki állomását vezető főgynöke f. hó 15-én ünnepli meg a Dunggőzhajózási Társaságnál eltöltött szolgálatának *negyvenedik* évfordulóját, amely alkalmat úgy a Dunagőzhajózási Társaság központja, ujvidéki tisztviselőikora és alkalmazottjai, nemkülömben Ujvidék társadalma, kereskedő világa, — melylyel szemben mindenkor rendkívül előzékenységet tanúsított, — arra használják fel, hogy a népszerű főnököt ünneplésben részesítsék. Az ünnepély impozansága érdekében tisztelői tevékenyen buzgolkodnak.

Uj rend a pályaudvaron. A hadtáp- és várparancsnokoknak lapunk mult számában ismertett és az utazási igazolványok tárgyában kiadott rendeletei március 10-én léptek életbe és azoknak hatása a pályaudvaron már az első nap látható volt. A pályaudvarra csak azok léphettek be, akik el akarnak utazni, ezek is csak a vonat indulása előtt, a peronra pedig a vonat beérkezése előtt tilos bérkínéi is kimenni. Minden érkezőtől utazási igazolványt követelnek és csak azt bocsájítják be a városba, akinek utazási igazolványa van. A rendre a vasúti katonai parancsnokság örökdi.

Utban a vetőmagvak. Már megirtuk, hogy a *Magyar Mezőgazdák országos egyesülete* átiratban arról értesítette városunk tanácsát, hogy a vetőmagvakat a hét folyamán utnak indítja, és így ezeknek bevetése mihamarabb megkezdődhetik. *Marcekovits Imre* dr. városi főjegyző e tárgyban Budapesten járt és sürgetésének köszönhető, hogy a zab-, búkkönymagvak tényleg utnak indítatnak, és a buzavetőmagvak elküldése is néhány napon belül meg fog történni.

A Chevra Kadischa vasárnap e hó 7-én tartotta meg ezidei közgyűlését, amelyen *Lusztig Nándor* dr. alelnök elnökölt. A tárgysoron az új tisztikar megalakítása is volt, amelyet egyhangulag választottak meg. Elnökök: *dr. Freund Ede*, alelnökök: *dr. Lusztig Nándor*, pénztárnoki előjáró: *Roth Vilmos*, gazd. előjáró: *Berger Vilmos*, pénztárnok: *Hirschenhauser Benő*. A választmány 21 tagból áll és egy-két kivétellel a régi választmány tagjaiból került ki.

Megjutalmazott gyermekek. Ófuton a napokban két játszógyermek, *Theer Mihály* és *Hochwald András* kötelességüköri megfeledezett katonák által elásott robbanásért találtak. A gyermekek őszintesége és *Habel Ede* tanító és *Kitak Antal* kötelességszerű közbelépése nagy szerencsétlenséget akadályozott meg. *Grziwinsky Szaniszló* várparancsnok méltányolva a találók által tanúsított korrekt eljárást: *Habel Edét* 20 K, *Kitak Antalt*, *Theer*

Mihályt és *Hochwald Andrást* egyenként 10 K jutalomban részesítette és ennek kifizetésével az ófuton hadtáparancsnokságot bízta meg.

Elhalasztott közgyűlés. Az U. T. K. február 13-ára tervezett közgyűlését az elnökség a tagok kívánságára elhalasztotta.

Megnyilt a magyar hajó forgalma is. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részsg. közírhre teszi, hogy vegyes hajójárait Vukovár—Ujvidék közt március 1-én megkezdte Ezzel egyidejűleg megnyílt a Regensburg—Ujvidék vonalain, nemkülömben a Tisza-menti állomásokon és Nagybecskerekkel való forgalomban az arufelvétel. A magyar átrakási állomásokon át hajóról vasútra irányuló forgalom további intézkedésig még szünetel.

A fel nem ajánlott tengeri ára. A földmivészügyi m. kir. miniszter f. évi március hó 1-én kelt leiratában a közlemezés és állattenyésztés szükségleteinek okvetlenül leendő fedezése érdekében az önként be nem jelentett tengeri készletek összeírását, felárását és hatósági lefoglalását rendelvél el, a városi tanács felhívja az érdekelt közönséget, hogy arra való tekintettel, miszerint a hatósági lefoglalás esetében nem az önkéntes bejelentés esetére meghatározott kivételes árak érvényesek, hanem csak a 8682/1914. M. E. számú rendelettel megállapított legmagasabb ár (20 kor. 50 fill.) illeti meg a készlet birtokosát, igyekeztek tengeri készletét az Országos Gazdasági Bizottság részére leendő eladás céljából, saját jól felgottott érdekében is, még a hatósági lefoglalás előtt a városi rendőrkapitányi hivatalnál sürgősen bejelenteni. A hatósági lefoglalás már a napokban kezdődik.

A közigazgatási bizottság ülése. Ujvidék sz. kir. város közigazgatási bizottsága e havi ülést 16-ikán tartja meg.

Kiütéses typhus és hólyagos himlő. Március 1-e és 7-e közt városunkban ismét újabb járványos megbetegedések történtek, amelyek az eddig is kifogástalan egészségügyi óvintézkedések fokozását teszik szükségessé. E hó elseje óta városunkban, - a polgármesternek a belügyminiszterhez intézett hivatalos távirata szerint, — 3 helybeli katona betegedett meg kiütéses typhusban, egy Petrovaradról kórházunkba hozott polgári egyéne pedig hólyagos himlő állapított meg. A városunkban előfordult járványos befegségek, úgy látszik, elérték kulminációs pontjukat. A héten újabb megbetegedés nem törtült elő, s jelenleg kiütéses typhusban 10, nyakszirtmeredésben 2 és hólyagos himlőben 1 beteget ápolnak. Halálozás a járványbetegek között nem volt.

Főigazgatói látogatás. *Dr. Szele Róbert* a szegedi tankerület főigazgatója szerdától szombatig inspicálta az ujvidéki kir. kath. főgimnáziumot. A szombati tanári értekezleten *dr. Szele Róbert* a tapasztaltak felett teljes megelégedésének adott kifejezést s úgy *Besze Mihály* helyettes igazgatónak, mint az egész tanári karnak elismerését nyilváníttotta. *Dr. Szele Róbert* szombaton a delutáni gyorsvonattal hagyta el városunkat.

Gazdák felmenthetése. Az 1896, 1895 és 1891 évbéli születésű, a népfelkelési bemutató szemlén alkalmaznának talált *mezőgazdák és mezőgazdasági alkalmazottak közül azok, akik teljesen nélkülözhetetlenek*, vagyis akiknek bevonulása következtében valamely gazdaságban (mezőgazdasági intézménynél, vállalatnál) az üzem egészen, vagy részben tartósan szünetelni volna kénytelen, vagy az illető gazdasági üzem (intézmény, vállalat) igen súlyos, esetleg pótolhatatlan károsodást szenvedhetne, a m. kir. földmivészügyi miniszter ur 4382/eln. 1915. számú rendelete szerint a népfelkelési tényleges végett javaslatba hozhatók. Akik ilyen címen leendő felmentésre jogos igényteln bírnak, jelentkezzenek a városi tanács katonai ügyosztályában (városháza II. em. 43.) és pedig lehetőleg március hó 20-ig bezárólag, mert a későbbi igények figyelembe vétele már a miniszter által április hó 1-éig engedélyezett terminus miatt is nehézségbe ütközök.

Sebesült ujvidéki önkéntes. *Albrecht Román*, az ujvidéki cs. és kir. 6. gy. e. egyéves önkéntese, az ujvidéki villamostársaság tisztviselője a kárpáti harcokban megsebesült és mint ilyen a miskolci kórházban ápolják.

Labdarugó mérkőzés. Az Ujvidéki Villamos Társaság Labdarugó Egylete vasárnap delután 3 óraker az U. T. K. pályán egy budapesti játékosokból ad hoc alakított csapattal labdarugó mérkőzést tartott, amelyen derék helybeli csapatunk fölényes játékban 5:3 arányban győzte le ellenfelét. A mérkőzésen amelyen a rossz időjárás miatt csak kevés néző volt, *Bezzegh Gyula* polg. iskolai tanár (U. T. K.) bíráskodott közmelegedéssre. A tiszta jövedelem a háboru elesett ujvidéki hőseinek árvái és hátramaradottjainak jut.

Nincs kocsi a vasútnál. (Levél a szerkesztőhöz). Március 10-én delben a gyorsral nagy podgyászszal érkeztem Ujvidékre, elsőnek szálltam ki a vonatból és elsőnek hagytam el az állomás épületét, hogy kocsitkeresek. *Egyetlen kocsi sem jött a gyorsvonathoz, pedig a gyors pontosan szokott érkezni és ezzel jön a legtöbb utas.* A sérélmét a főkapitány úr figyelmebe ajánlom. Egy ujvidéki kereskedő.

Akinek nem jó a hadibélyeg. A főteri dohánytözde előtt történt. *Temerini magyar* fiu, bokrétaival, széles és hosszú nemzetiszínű szalaggal a kalapján megáll a tözde előtt és beszél oda:

— Hallja nagysága, adjon egy 5 filléres hadibélyeget. Katona lettem, hadd írjam meg a rőzsmáknak, hogy katona lett a szive választottjából.

A dohánytözdsében mosolygova adják ki a bélyeget.

-- 7 fillért kérek,

— 7 fillért?

— Igen a 2 fillér háboru jótékony célra megy.

A magyar fiu kifizeti a 7 fillért és odébb megy.

Pár perc mulva visszajön és hangosan kéri vissza a hét fillérjét, *mert rossz bélyeget* kapott, hisz ő sem „özvegy sem árva” mert a bélyegre rá van nyomva: „özvegyeknek és árvaoknak 2 fillér”. Csak hosszas erősítetés után törődött bele a sorsába.

De nem vagyok sem özvegy — mormogta még elmentében is.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám.

Hatvan koronáért
— két évi börtön.

Egy többszörösen büntetett előéletű egyén: *Kovacev Miklós*, csurogi lakos bűnügyében itélkezett az ujvidéki kir. törvényszék.

Ez a rovott mulu, foglalkozás nélkül egyén nem kevesebb, mint öt esetben lett elítélte és a büntetések minden nemét a pénzbüntetésből a fogházig kiállotta.

Lopásért háromszor volt büntetve. Vétsgéért ült 3 hónapig fogházban, lopás büntetvéért pedig egyszer egy év, egyszer pedig egy év és 3 hónapig ült börtönben. Azonkívül súlyos testi sértesért 1 havi fogház és 10 kor. pénzbüntetésre, halált okozott testi sértesért pedig 3 évi és 6 havi fogházra volt itélve, büntetéseit ki is töltötte.

Most újból lopás miatt ült a vádlottak padján.

Szabó Pál egy csurogi korcsmában ülte mintegy 10—12 koronát költött. *Kovacev* oda furakodott mellé és midőn már be volt rugva, különböző ürügyek alatt *lakására hívta*. Az ittas *Szabó* el is ment hozzá és ott elaludt. Egyszer föjogtatást érezve, felébredt és látta, hogy 3 darab 20 koronása hiányzik. Felelősségre vonta *Kovacevet*, de ez egész egyszerűen kidobta.

Midőn megtudta, hogy *Szabó* a csendőrségnél ellene feljelentést tett, eselhez folyamodott. Elment a korcsmárosnéhoz és kérte, ha a csendőrök őt ki fogják hallgatni, valjia azt, hogy *Szabó* 60 koronát költött, amidőn ez visszautasította őt, összetett kezekkel könyörgött, de a korcsmárosné nem teljesítette kérését.

Ehhez hozzájárult az is, hogy a nyomozásnál találtak *Kovacev* nével 20 korona készpénzt, holott foglalkozás és keresetnélküli egyén s a pénz eredetét igazolni nem tudta.

A törvényszék tekintettel az eset körülményeire, és *Kovacev* többszörösen — de különösen lopásért — büntetett előéletére, *két évi börtönre itélte*.

Most lesz ideje gondolkodni, hogy érdemes-e 60 koronáért két évet ülni, s hogy ezt a mester-ségét folytassa-e?

A Vörös Félhold javára.

Amikor hős szövetségünk: a török hadat üzent az oroszoknak és ezzel nekünk segítségünkre jött, első kötelességünknek tudtuk, a török *Vörös Félhold* céljaira gyűjtésre serkenteni Ujvidék áldozatkész társadalmát, hogy a leróvándó adományok is megmutassák, hogy mily meleg testvéri szeretetet érünk hősiesen harcoló török szövetségünkkel szemben.

Profuma Béla városunk alpolgármestere külön felhívást intézett városunk közönségéhez, hogy adakozzanak a *Vörös Félhold* javára.

A felhívásnak, mint örömmel látjuk, kellő fogantatja volt és aránylag rövid idő alatt 1442-24 korona gyűlt össze.

Lapunk terjedelme nem engedi meg, hogy az egész névsort egy számunkban közöljük.

A névsor ismertetését a következőkben kezdjük meg:

Zsófia malom, Ujvidéki Takarékpénztár 100—100 k., Dietzgen Imre és fia, I. ujjvidéki előlegezési egylet, Teubner János 50—50 k., özv. Petzi Popovics Istváné 40 k., Szentkereszthy György járásörmester 36 k., Pekló Béla, Farkas Lajos 30—30 k., Dr. Szeiczák Lajos, Lichtschein Márton 25—26 k., Arnautovics Mehmed 20 k., Zvonics Mijo és Kupuszija Huszo 1—1 koronájával, Frigyesi Béla, Lustig Nándor, Reich Jakab, Guttman és Frank, Gal Imre, Náray Lajos vill. tisztviselő, Kauffmann Abrahamné, dr. Freund Ede, Gerich István 20—20 k., 37. gyalogezred műhelye 16 k., 51 f., Varga János, Krompaszky Ignác 15—15 k., dr. Steiner Sománé 12 k., Flamm Samu, Dietrich Frigyes, Findenstein Gusztáv, Ilin Dusan, Domby Sándor, Jelenik Vilmos, Bokor Arnold, Kovács István, Kopolovics József, Fauszt János, Steiner Gyula, Herceg István, Müller Gyula, Heim Lipót, özv. Wurst Lajosné, Wachtl Imre, Ziegler Ferenc, Moser és wertheim. Handler és Kriszhaber, Stolczenberg csendőrfőhadnagy, dr. Kovács Bódog, Farkas Mór, Linarics Vilmos, Kocsy Sándor, Szerb takarékpénztár r. t., Dobrotrov mint szövetkezet, Polgári Magyar Daloskör, Danubius evezőegylet, Irsay Anial, I. ujjvidéki munkásegylet, Hajós Lajos, dr. Kassovitz Anna, dr. Saly Mátyásné, Krévecz István, Ludwig József, dr. Wagner Károly, dr. Rózsa Miksa 10—10 korona, dr. Fenyő Győző 9 k 80 f., Adelsfeld Béla, Klein és Popper, Arnautovics Mehmed 6—6 k., Szeitz József 5 k 37 f., Eczet György, Fischer Adolf, Klein Lipót, Jausz Károly, Kovács Sándor, Rosenblüth Samu, dr. Szabó Lajos, Jonson Alfréd, Weber J. Imréné, Kramer Nándor, Flesch Lipótné, dr. Deák Imre, Szedlacsak Lajos, Gilling Károly, Schwarz Vilmos, Szirányi Béláné, dr. Gerich Endre, Kron Károly, Márton Sándor, Klein és Ereygang, Faith István, Kirsch Jakab, Hirschl Jakab, Ignatics Simon, Kramer Gyula főhadnagy, özv. Weinfield Filop Józsefné, Rukavina József, Geiger József, Tausch Lajos 5—5 korona, Szarka Ambrus, Neumann Zsófia, Birly Józsefné 4—4 korona. (Folyt. köv.)

11682. 20987. 26113/kig. 1914. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a közbádoghíddal kapcsolatos városi jéggyárban 1915. 1916. és

1917. évben termelendő műjég értékesítése céljából nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalást hirdet a következő feltételek alatt:

1) Ajánlattevőnek kötelezettség kell vállalnia arra, hogy a városi jéggyárban 1915. 1916. és 1917. években mindenkor május hó 1-től november hó 1-éig termelendő műjeget, mely naponként körülbelül 30 (harminc) méter-mázsát tesz ki, naponként a jéggyárba a szerződésben megállapított hajnali órában átveszi az ajánlatban számokkal és írásban szavakkal kiteendő egységárban.

Amennyiben a városi tanács a vállalkozó meghallgatása után szűkségesnek találja, hogy a jéggyártást május hó 1-je előtt megkezdje és esetleg november 1-je után folytassa, köteles lesz vállalkozó az így gyártott műjeget is ugyanazon egységárban átvenni.

A város azért, hogy a fent kitett mennyiséget tényleg termeli felelősséget nem vállal.

2) Ajánlattevő a város és intézményeinek jégszükségletét, idészámaitva az esetleges járványok idejében felmerülő jégszükségletet is önköltségen tartozik fedezni.

3) A jéggyárnál előforduló bármimemű üzemzavarok felmentik a város szállítási kötelezettsége alól, a vállalkozó e címen semmimemű kártalanításra igényt nem tarthat.

4) A városi jegyzői ügyosztálynál átveendő ajánlati minta kitöltésével szerkesztendő, 1 koronás bélyeggel ellátott, pecséttel lezáró és sértelem borítékban elhelyezett ajánlatok közvetlenül vagy posta útján 1915. március hó 22. napjának 12 órájáig nyújtandók be Ujvidék szab. kir. város polgármesteréhez ezen felirással: „N. N. ajánlata Ujvidék szab. kir. város jéggyárában termelendő műjég átvétele tárgyában”.

5) Az ajánthoz 300 (háromszáz) korona bánatpénznek kért pénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a városi pénztárhoz történt letételéről szoló nyugta csatolandó.

A készpénzben letett bánatpénz után kamat nem jár.

6) A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad.

7) A beérkezett ajánlatok 1915. évi március hó 22-én délután 3 órakor fognak a város ház kis tanácstermében felbontatni s felbontásnál ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.

8) Ajánlattevők végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

9) Elkésetten érkezett, nem szabályszerűen felszerelt, továbbá utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

10) A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az egységárakra — szabadon választahasson.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsának 1915. évi március hó 6-án tartott üléséből.

Profuma Béla s. k.,
alpolgármester.

Az ujvidéki kir. törvényszéktől.

P. 1306/3

1915. sz.

Hirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Szabó József hódásági kir. közjegyző, mint a szegedi kir. közjegyzői kamarának 100/1915. k. ü. számú végzésével dr. Várnay Ernő ujvidéki kir. közjegyző irodája részére kirendelt helyettes működését 1915. évi március hó 1-én megkezdte.

Ujvidék, 1915. évi március 3. Csarsch sk. kir. törvényszéki eln.

Joghallgató,

két alapvizsgálóval és ügyvédi gyakorlattal; magyar, német és szerb levelezésben és gépirásban teljes jártassággal — április 15-ével alkalmazást keres ügyvédi irodában. Cim a Szövetkezeti Könyvnyomdában, Buza-tér 23. 3—1

MEGHÍVÓ.

A GOSPODINCZEI ELSŐ SZERB HITELSZÖVETKEZET
1915. ÉVI MÁRCIUS HÓ 28-ÁN DÉLUTÁN 2 ÓRAKOR
AZ INTÉZET TERMÉBEN TARTJA

XIV. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

MELYRE A T. RÉSZVÉNYESEK EZENNEL MEGHIVATNAK.

NAPIREND:

1. A jelen részvényesek hitelesítése.
2. Az igazgatóság jelentése 1914. évről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság javaslata a tiszta nyeremény felosztásáról.
5. Kiadvány az elbocsájtandó igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagoknak
6. Négy igazgatósági tag választása.
7. Felügyelő-bizottság választása.
8. A közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítésére való 5 tag választása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az ELITE kávéház

a legelőkelőbb közönség találkozó helye.

Élsőrendű cigányzene.